

Briuselis, 2026 m. birželio 29 d.
(OR. en)

11306/26
ADD 10

Tarpinstitucinė byla:
2026/0182(NLE)

POLCOM 251
COASI 121

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 340 annex
Dalykas:	6 PRIEDAS Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Indonezijos visapusiškos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 340 annex.

Pridedama: COM(2026) 340 annex

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 29
COM(2026) 340 final

ANNEX 6

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

**dėl Europos Sąjungos ir Indonezijos visapusiškos ekonominės partnerystės susitarimo
sudarymo**

PROTOKOLAS DĖL SAVITARPIO ADMINISTRACINĖS PAGALBOS MUITINIŲ VEIKLOS SRITYJE

1 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šalys teikia viena kitai pagalbą šiame Protokole nustatyta tvarka ir sąlygomis, kad būtų užtikrintas tinkamas jų muitų įstatymų ir kitų teisės aktų taikymas, visų pirma užkertant kelią veiksams, kuriais pažeidžiami tie įstatymai ir kiti teisės aktai, juos tiriant ir su jais kovojant.
2. Šiame Protokole numatytos pagalbos muitinių veiklos srityje nuostatas taiko kiekvienos Šalies atitinkamos administracinės institucijos, kompetentingos įgyvendinti šį Protokolą. Ši pagalba nedaro poveikio nuostatomis, reglamentuojančioms savitarpio pagalbą baudžiamosiose bylose. Ji neapima informacijos, gautos pagal įgaliojimus, kuriais naudojamosi teisminės institucijos prašymu, išskyrus atvejus, kai ta institucija leidžia perduoti tą informaciją.
3. Šis Protokolas netaikomas pagalbai išieškant muitus, mokesčius ar baudas.

2 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame Protokole vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) prašančioji institucija – administracinė institucija, pagal šį Protokolą prašanti administracinės pagalbos muitinių veiklos srityje ir Šalies paskirta kompetentinga šiuo tikslu;
- b) muitų įstatymai ir kiti teisės aktai – 1.3 straipsnyje apibrėžti muitų įstatymai ir kiti teisės aktai;
- c) informacija – bet kokio formato, įskaitant elektroninį, duomenys, dokumentas, atvaizdas, ataskaita, pranešimas ar patvirtinta kopija, apdoroti arba neapdoroti, kurių analizė atlikta arba neatlikta;
- d) veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai – muitų įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimai ar bandymai juos pažeisti;
- e) asmuo – 1.3 straipsnyje apibrėžtas asmuo;
- f) asmens duomenys – 10.2 straipsnyje apibrėžti asmens duomenys ir
- g) prašomoji institucija – administracinė institucija, pagal šį Protokolą prašoma suteikti administracinę pagalbą muitinių veiklos srityje ir Šalies paskirta kompetentinga šiuo tikslu.

3 STRAIPSNIS

Pagalbos teikimas gavus prašymą

1. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija jai pateikia visą svarbią informaciją, kuri gali padėti užtikrinti tinkamą muitų įstatymų ir kitų teisės aktų taikymą, įskaitant informaciją apie bet kokią užbaigtą, planuojamą ar vykdomą veiklą, kuri yra arba galėtų būti veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai.
2. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija ją informuoja, ar:
 - a) iš vienos Šalies teritorijos eksportuotos prekės buvo tinkamai importuotos į kitos Šalies teritoriją, kai tinkama, nurodydama prekėms taikytą muitinės procedūrą, arba
 - b) į vienos Šalies teritoriją importuotos prekės buvo tinkamai eksportuotos iš kitos Šalies teritorijos, kai tinkama, nurodydama prekėms taikytą muitinės procedūrą.

3. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija, laikydamosi savo įstatymų ir kitų teisės aktų, imasi būtinų veiksmų, kad užtikrintų priežiūrą ir pateiktų prašančiajai institucijai informaciją apie:

- a) asmenis, kurie, kaip galima pagrįstai manyti, dalyvauja ar dalyvavo veiksmuose, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai;
- b) vežamas arba saugomas prekes, kurios, kaip galima pagrįstai manyti, buvo naudojamos arba jas numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai;
- c) vietas, kuriose buvo arba gali būti sukauptos prekių atsargos, kai yra pagrįstų priežasčių manyti, kad tos prekės buvo naudojamos arba jas numatoma naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai, ir
- d) transporto priemonės, dėl kurių naudojimo būdo yra arba gali būti pagrįstų priežasčių manyti, kad jas ketinama naudoti veiksams, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai.

4 STRAIPSNIS

Spontaniška pagalba

Šalys savo iniciatyva ir pagal savo atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus teikia viena kitai pagalbą, jeigu mano, kad tai būtina tinkamam muitų įstatymų ir kitų teisės aktų taikymui užtikrinti, pateikdamos informaciją apie užbaigtą, planuojamą ar vykdomą veiklą, kuri yra arba gali būti laikoma veiksmais, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai, ir kuri gali būti svarbi kitai Šaliai. Pateikiant šią informaciją pirmiausia nurodomi:

- a) asmenys, prekės ir transporto priemonės ir
- b) naujos priemonės ar būdai, naudojami atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai.

5 STRAIPSNIS

Pagalbos prašymų forma ir turinys

1. Prašymai pagal šį Protokolą teikiami raštu atspausdinti arba elektronine forma. Prie šių prašymų pridedami dokumentai, reikalingi jiems įvykdyti. Skubos atveju prašomoji institucija gali priimti žodinius prašymus, tačiau prašančioji institucija turi juos nedelsdama patvirtinti raštu.

2. Pagal 1 dalį teikiamuose prašymuose nurodoma ši informacija:

- a) prašančioji institucija ir atsakingas pareigūnas, kuris būtų prašymo kontaktinis asmuo;
- b) prašoma informacija arba prašomos pagalbos rūšis;
- c) prašymo objektas ir priežastis;
- d) taikomi įstatymai ir kiti teisės aktai, taip pat kiti teisiniai aspektai;
- e) kuo tikslesnė ir išsamesnė informacija apie asmenis, dėl kurių prašoma atlikti tyrimą;
- f) susijusių faktų ir jau atliktų tyrimų santrauka ir
- g) bet kokia papildoma turima informacija, reikalinga tam, kad prašomoji institucija galėtų įvykdyti prašymą.

3. Prašymai teikiami oficialiąja prašomosios institucijos kalba arba tai institucijai priimtina kalba, o anglų kalba visada laikoma priimtina kalba. Šis reikalavimas netaikomas dokumentams, kurie pridedami prie prašymo pagal 1 dalį.

4. Jeigu prašymas neatitinka 1–3 dalyse nustatytų formalių reikalavimų, prašomoji institucija gali prašyti jį pataisyti ar papildyti. Kol bus pateiktas pataisytas arba papildytas prašymas, gali būti nurodyta taikyti apsaugos priemonės.

6 STRAIPSNIS

Prašymų vykdymas

1. Siekdama įvykdyti pagalbos prašymą, prašomoji institucija pagal savo kompetenciją ir turimus išteklius pateikia jau turimą informaciją, atlieka būtinus tyrimus arba pasirūpina, kad juos atliktų kompetentinga institucija.
2. Pagalbos prašymai vykdomi laikantis prašomosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų.

7 STRAIPSNIS

Informacijos teikimo forma

1. Prašomoji institucija tyrimų rezultatus prašančiajai institucijai teikia raštu kartu su susijusiais dokumentais, patvirtintomis tikromis kopijomis ar kita medžiaga. Ta informacija gali būti teikiama elektronine forma.

2. Dokumentų originalai perduodami laikantis prašomosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų ir tik prašančiosios institucijos prašymu, kai patvirtintų kopijų nepakanka. Prašančioji institucija dokumentų originalus grąžina kuo greičiau, kai tik tai įmanoma.
3. Prašomoji institucija, gavusi prašymą ir laikydamasi prašomosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, pateikia prašančiajai institucijai informaciją apie jos teritorijoje oficialių įstaigų išduotų ar patvirtintų dokumentų, pateiktų muitinės deklaracijai pagrįsti, autentiškumą.

8 STRAIPSNIS

Vienos Šalies pareigūnų buvimas kitos Šalies teritorijoje

1. Tinkamai įgalioti Šalies pareigūnai, gavę kitos Šalies sutikimą ir laikydamiesi jos nustatytų sąlygų, gali lankytis prašomosios institucijos arba bet kurios kitos atitinkamos 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos patalpose, kad gautų šio Protokolo tikslais prašančiajai institucijai reikalingą informaciją apie veiklą, kuri yra arba galėtų būti veiksmai, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai.
2. Tinkamai įgalioti Šalies pareigūnai, kitos Šalies sutikimu ir laikydamiesi jos nustatytų sąlygų, gali dalyvauti prašomosios Šalies teritorijoje atliekamuose tyrimuose.

3. Tinkamai įgalioti Šalies pareigūnai prašomosios Šalies teritorijoje dalyvauja tik kaip patarėjai, o dalyvaudami jie:

- a) turi galėti bet kuriuo metu pateikti savo oficialių pareigų įrodymą;
- b) nedėvi uniformos ir nesinešioja ginklų ir
- c) naudojami tokia pačia apsauga, kokia pagal prašomosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus suteikiama prašomosios Šalies pareigūnams.

9 STRAIPSNIS

Įteikimas ir pranešimas

1. Prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija, laikydamasi jai taikytinų įstatymų ir kitų teisės aktų, imasi visų reikiamų priemonių, kad adresatui, gyvenančiam arba įsteigtam prašomosios institucijos valstybės teritorijoje, įteiktų bet kokį dokumentą ar praneštų apie bet kokį sprendimą, kuriuos parengė prašančioji institucija ir kurie priklauso šio Protokolo taikymo sričiai.

2. 1 dalyje nurodyti prašymai įteikti dokumentus arba pranešti sprendimus pateikiami pagal prašomosios institucijos teritorijoje taikomas procedūras.

10 STRAIPSNIS

Automatinis ir išankstinis keitimasis informacija

1. Šalys gali keistis:
 - a) bet kokia informacija, kuriai taikomas šis Protokolas, automatinio būdu ir
 - b) konkrečia informacija iš anksto, prieš siuntas atvežant į Šalies teritoriją.
2. Siekdamos keistis 1 dalyje nurodyta informacija, Šalys susitaria dėl tvarkos, kuria nustatoma informacijos, kuria jos pageidauja keistis, rūšis, formatas ir perdavimo dažnumas.

11 STRAIPSNIS

Pareigos suteikti pagalbą išimties

1. Šalis gali atsisakyti suteikti pagalbą arba susieti jos teikimą su tam tikrų sąlygų ar reikalavimų įvykdymu, jeigu mano, kad pagalba pagal šį Protokolą:
 - a) galėtų pažeisti Indonezijos arba valstybės narės, kurios prašoma suteikti pagalbą pagal šį Protokolą, suverenitetą;

- b) galėtų pažeisti viešąją tvarką, saugumą ar kitus esminius interesus, visų pirma 12 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais, arba
- c) pažeistų pramoninės, komercinės ar profesinės paslapties apsaugą.

2. Prašomoji institucija gali atidėti pagalbos pagal šį Protokolą teikimą, jeigu tokia pagalba trukdytų vykdomiems tyrimams, baudžiamajam persekiojimui ar teismo procesui. Tokiu atveju prašomoji institucija tariausi su prašančiąja institucija, kad išsiaiškintų, ar pagalba gali būti teikiama prašomosios institucijos nustatytais sąlygomis.

3. Jei prašančioji institucija prašo pagalbos, kurios ji pati paprašyta suteikti negalėtų, savo prašyme ji atkreipia į tai dėmesį. Tokiu atveju prašomoji institucija pati sprendžia, kaip reaguoti į tokį prašymą.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais prašomoji institucija nedelsdama informuoja prašančiąją instituciją apie priimtą sprendimą ir jo motyvus.

12 STRAIPSNIS

Keitimasis informacija ir konfidencialumas

1. Pagal šį Protokolą gauta informacija naudojama tik šiame Protokole nustatytais tikslais.

2. Jeigu pagal šį Protokolą gauta informacija naudojama administraciniuose ar teismo procesuose, pradėtuose dėl veiksmų, kuriais pažeidžiami muitų įstatymai ir kiti teisės aktai, laikoma, kad ji naudojama šio Protokolo tikslais. Todėl Šalys informaciją, kurią gavo, ir dokumentus, su kuriais susipažino pagal šį Protokolą, gali naudoti kaip įrodymus savo protokoluose, ataskaitose, liudytojų parodymuose, teismo procesuose ir kaltinimuose. Prašomoji institucija gali nustatyti, kad informacija būtų pateikiama arba prieiga prie dokumentų suteikiama su sąlyga, jog jai bus pranešta apie tokį jų naudojimą.
3. Jeigu Šalis nori pagal šį Protokolą gautą informaciją naudoti kitais tikslais, nei nustatyta šiame Protokole, ji turi gauti išankstinį rašytinį informaciją pateikusių institucijos sutikimą. Tokiam naudojimui taikomi visi informaciją pateikusių institucijos nustatyti apribojimai.
4. Bet kokia pagal šį Protokolą perduodama informacija, nepriklausomai nuo jos perdavimo formato, laikoma konfidencialia arba riboto naudojimo informacija pagal kiekvienoje Šalyje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Tai informacijai taikoma profesinės paslapties apsauga, taip pat apsauga, kuri pagal gaunančiosios Šalies atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus suteikiama panašiai informacijai. Kiekviena Šalis informuoja kitą Šalį apie savo taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus šiuo klausimu.
5. Asmens duomenys perduodami tik pagal duomenis teikiančios Šalies duomenų apsaugos įstatymus ir kitus teisės aktus. Kiekviena Šalis informuoja kitą Šalį apie savo taikomus duomenų apsaugos įstatymus ir kitus teisės aktus ir prireikus Šalys deda visas pastangas, kad susitartų dėl papildomos perduodamų asmens duomenų apsaugos.

13 STRAIPSNIS

Ekspertai ir liudytojai

Prašomoji institucija gali įgalioti savo pareigūnus, neviršijant suteiktų įgaliojimų, prašančiosios institucijos Šalies teismo ar administraciniuose procesuose dalyvauti kaip ekspertus ar liudytojus dėl klausimų, kuriems taikomas šis Protokolas, ir pateikti informaciją bei įrodymus, įskaitant dokumentus arba patvirtintas jų kopijas, reikalingus tiems procesams. Prašyme atvykti nurodoma teismo ar administracinė institucija, kurios procese pareigūno prašoma dalyvauti, nagrinėjami klausimai ir pareigūno statusas ar kvalifikacija, kuriais remiantis jis bus apklausiamas.

14 STRAIPSNIS

Pagalbos išlaidos

1. Laikydamosi 2 ir 3 dalių, kiekviena Šalis atsisako bet kokių reikalavimų kitai Šaliai dėl išlaidų, patirtų taikant šį Protokolą, atlyginimo.
2. Išlaidas ir išmokas ekspertams, liudytojams, vertėjams žodžiu ir vertėjams raštu, išskyrus valstybės tarnautojus, tinkamu būdu padengia prašančiosios institucijos Šalis.

3. Jeigu prašymui įvykdyti būtinos ypatingo pobūdžio išlaidos, Šalys susitaria dėl sąlygų, kuriomis prašymas turi būti vykdomas, ir dėl tų išlaidų padengimo tvarkos.

15 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas

1. Įgyvendinti šį Protokolą pavedama Indonezijos muitinei ir, kai tinkama, Europos Komisijos kompetentingoms tarnyboms bei Europos Sąjungos valstybių narių muitinėms. Jos sprendžia dėl visų šio Protokolo įgyvendinimo praktinių priemonių ir tvarkos, atsižvelgdamos į taikytinus savo įstatymus ir kitus teisės aktus, visų pirma dėl asmens duomenų apsaugos.
2. Kiekviena Šalis nuolat informuoja kitą Šalį apie pagal šį Protokolą taikomas įgyvendinimo priemones, visų pirma apie tinkamai įgaliotas tarnybas ir pareigūnus, paskirtus kompetentingais siųsti ir gauti šiame Protokole numatytą informaciją.
3. Sąjungos atžvilgiu šis Protokolas nedaro poveikio pagal šį Protokolą gautos informacijos perdavimui tarp Europos Komisijos kompetentingų tarnybų ir valstybių narių muitinių.

16 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

Jeigu valstybės narės ir Indonezijos sudaryto ar ateityje galimo sudaryti dvišalio susitarimo dėl savitarpio administracinės pagalbos muitinių veiklos srityje nuostatos yra nesuderinamos su šiuo Protokolu, taikomas šis Protokolas.

17 STRAIPSNIS

Konsultacijos, susitarimai dėl tvarkos ir pakeitimai

1. Šiuo straipsniu papildomas ir patikslinamas 24.4 straipsnis.
2. Nedarant poveikio 2 skyriui (Nacionalinis režimas ir patekimas į prekių rinką), 21 skyriui (Dvišalių dialogų mechanizmas) ir 22 skyriui (Ginčų sprendimas), Šalys Prekybos prekėmis, muitinės klausimų ir sanitarijos bei fitosanitarijos klausimų komitete, posėdžiaujančiame specialia sudėtimi, skirta 3 skyriaus (Prekių kilmės taisyklės ir prekių kilmės procedūros), 4 skyriaus (Muitinės klausimai ir prekybos lengvinimas) ir 12 skyriaus (Intelektinė nuosavybė) klausimams, susijusiems su pasienyje taikomomis vykdymo užtikrinimo priemonėmis, (toliau šio protokolo tikslais – Komitetas) tarpusavyje konsultuojasi dėl bet kokio klausimo, galinčio kilti aiškinant ir įgyvendinant šį Protokolą, siekdamos jį išspręsti.

3. Komitetas gali nustatyti su šiuo Protokolu susijusią tvarką:
 - a) pagal 10 straipsnio 2 dalį arba
 - b) dėl konkrečių sektorių ar klausimų pagal atitinkamus Šalių įstatymus ir kitus teisės aktus, siekiant sustiprinti pagal šį Protokolą teikiamą savitarpio administracinę pagalbą.
4. Prekybos komitetas pagal 24.2 straipsnį gali priimti sprendimą dėl šio Protokolo pakeitimų, laikydamasis atitinkamų Šalių įstatymų ir kitų teisės aktų.

PROTOKOLAS
DĖL SUSITARIMO POTENCIALO REMTI PREKYBĄ TVARIU ALYVPALMIŲ ALIEJUMI
DIDINIMO

1 STRAIPSNIS

Svarbiausi aspektai

Šalys susitaria dėl šio Protokolo, atsižvelgdamos į šiuos svarbiausius aspektus:

- a) alyvpalmių aliejaus svarbą jų dvišaliuose prekybos santykiuose;
- b) šio Susitarimo suteikiamas galimybes palengvinti dvišalę prekybą alyvpalmių aliejumi ir iš jo pagamintais produktais, taip pat remti jų tvarumą, be kita ko, panaikinant muitus, nustatant taisykles dėl tinkamo alyvpalmių aliejaus sektoriaus aplinkosauginio ir socialinio valdymo ir skatinant atsakingo verslo praktiką visoje alyvpalmių aliejaus vertės grandinėje;
- c) teigiamą alyvpalmių aliejaus gamybos poveikį jų gaminančių šalių augimui ir vystymuisi, visų pirma smulkiesiems ūkininkams, MVĮ ir kitoms pažeidžiamoms grupėms, taip pat riziką aplinkai ir socialinę riziką, kuri gali būti susijusi su alyvpalmių aliejaus gamyba;

- d) poreikį toliau stiprinti šį teigiamą poveikį ir mažinti šią riziką rengiant ir įgyvendinant veiksmingas vidaus priemones ir skatinant bendradarbiavimo veiklą, kad tvaraus augimo ekonominė, aplinkosauginė ir socialinė nauda būtų kuo didesnė;
- e) bendrą tikslą remtis jų atitinkamomis pastangomis didinti alyvpalmių aliejaus tvarumą, be kita ko, sprendžiant miškų naikinimo ir durpynų tvarkymo klausimus, remiant biologinės įvairovės išsaugojimą, skatinant darbuotojų teises, didinant skaidrumą ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą, kartu gerbiant visų dalyvių interesus;
- f) dedamas pastangas kurti, įgyvendinti ir skleisti tvarumo užtikrinimo sistemas, įskaitant Indonezijos tvaraus alyvpalmių aliejaus sistemą (toliau – ITAA sistema), ir Indonezijos tikslą šią sistemą taikyti visai savo vidaus alyvpalmių aliejaus gamybai;
- g) svarbą remti smulkiųjų ūkininkų, MVĮ ir kitų pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų pastangas ir stiprinti jų gebėjimą dalyvauti tvaraus alyvpalmių aliejaus tiekimo grandinėse, be kita ko, pasitelkiant ekonominį bendradarbiavimą ir gebėjimų stiprinimą;
- h) svarbą nuolat diegti inovacijas, kuriomis siekiama didinti alyvpalmių aliejaus gamybos tvarumą, ir skatinti dalijimąsi žiniomis bei techninį bendradarbiavimą šioje srityje, ir

dar kartą patvirtindamos savo įsipareigojimus pagal atitinkamus tarptautinius dokumentus, įskaitant BĮK, Paryžiaus susitarimą ir JT darnaus vystymosi tikslus.

2 STRAIPSNIS

Tikslai ir taikymo sritis

Šiuo Protokolu siekiama:

- a) kuo labiau pasinaudoti šiuo Susitarimu sukuriamomis galimybėmis didinti Šalių tarpusavio prekybą tvarių alyvpalmių aliejumi ir iš jo pagamintais produktais, visų pirma kiek tai susiję su lengvatiniu muitų tarifų režimu pagal 2 skyrių (Nacionalinis režimas ir patekimas į prekių rinką), Šalių tarpusavio investicijų liberalizavimu pagal 8 skyrių (Investicijų ir prekybos paslaugomis liberalizavimas) ir įsipareigojimais tvarumo srityje pagal 15 skyrių (Prekyba ir tvarus augimas bei darnus vystymasis);
- b) padėti veiklos vykdytojams laikytis su prekyba susijusių Šalių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, pavyzdžiui, kai tinkama, alyvpalmių aliejui ir iš jo pagamintiems produktams svarbių kriterijų;
- c) skatinti vienodas konkurencijos sąlygas ir konkurencingas rinkos sąlygas, grindžiamas atvirumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principais, laikantis Šalių teisių ir pareigų pagal šį Susitarimą, PPO steigimo sutartį ir kitus tarptautinius susitarimus;

- d) stiprinti Šalių bendradarbiavimo veiklą, skirtą tvariai gamybai visoje alyvpalmių aliejaus tiekimo grandinėje stiprinti, geresniam jų atitinkamų su prekyba susijusių tvarumo reikalavimų supratimui užtikrinti ir jų įgyvendinimui palengvinti, siekiant skatinti Šalių tarpusavio prekybą tvariu alyvpalmių aliejumi ir remti horizontaliųjų įsipareigojimų darnaus vystymosi srityje įgyvendinimą pagal 15 skyrių (Prekyba ir tvarus augimas bei darnus vystymasis), ir
- e) skatinti Šalių dialogą dėl atitinkamų jų reikalavimų, svarbių prekybai ir investicijoms, alyvpalmių aliejaus sektoriaus tvarumui ir alyvpalmių aliejaus bei iš jo pagamintų produktų tiekimui jų rinkoms.

3 STRAIPSNIS

Tvarumo užtikrinimo sistemos

1. Šalys pripažįsta, kad tvarumo užtikrinimo sistemos, įskaitant savanoriškas sistemas, gali būti naudingos siekiant remti ekonominės veiklos vykdytojų, tiekiančių alyvpalmių aliejų Šalių rinkoms, tvarumo pastangas, susijusias su jų tiekimo grandinių valdymu, ir padėti veiklos vykdytojams laikytis atitinkamų su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų.

2. Atsižvelgdamos į 1 dalį, Šalys siekia gerinti žinias ir tarpusavio supratimą apie savo atitinkamas alyvpalmių aliejaus sektoriui svarbias tvarumo ir atsekamumo priemones bei praktiką. Atsižvelgdamos į tai, Šalys pripažįsta, kad svarbu skatinti tvarumo užtikrinimo sistemas, kurios:

- a) leidžia taikyti skaidrius, faktiniais duomenimis grindžiamus ir neklaidinančius kriterijus, galinčius padėti veiklos vykdytojams laikytis atitinkamų su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų;
- b) remiasi objektyviais ir patikrinamais įrodymais bei duomenimis ir
- c) užtikrina nešališkumą, patikimumą, nepriklausomumą ir atskaitomybę pasitelkiant tvirtą valdymo sistemą, kokybės užtikrinimo mechanizmus ir stebėsenos bei tikrinimo veiklą, grindžiamą daugelio suinteresuotųjų subjektų įtraukimu.

3. Kiekviena Šalis stengiasi teikti gaires suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant smulkiuosius ūkininkus ir MVL, ir skatinti tokią veiklą kaip informuotumo didinimo veiksmai ir informacinės ar visuomenės švietimo kampanijos, susijusios su 2 dalyje nurodytomis tvarumo užtikrinimo sistemomis ir kita alyvpalmių aliejaus sektoriui svarbia tvarumo bei atsekamumo praktika.

4. Šalys pripažįsta, kad:

- a) svarbu veiksmingai įgyvendinti atitinkamas savo su prekyba susijusias tvarumo priemones, svarbias alyvpalmių aliejaus produktams;

- b) veiklos vykdytojai turi laikytis atitinkamų taikomų su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, kad galėtų tiekti alyvpalmių aliejaus produktus jų rinkoms, ir
- c) svarbu remti tokių reikalavimų laikymąsi, be kita ko, pasitelkiant dialogą, techninę pagalbą ir gebėjimų stiprinimą, kad atitinkami jų ekonominės veiklos vykdytojai galėtų pasinaudoti šiame Susitarime numatytais patekimo į rinką galimybėmis.

5. Šalys pripažįsta, kad ITAA sistema ir kitos atitinkamos tvarumo užtikrinimo sistemos gali padėti veiklos vykdytojams laikytis su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, svarbių alyvpalmių aliejaus produktams, jeigu Šalių įstatymai ir kiti teisės aktai leidžia naudoti tokias sistemas.

6. Vykdydamos 4.4 straipsnyje numatytą bendradarbiavimo veiklą, Šalys stengiasi plėtoti iniciatyvas, skirtas ITAA sistemos ir kitų atitinkamų tvarumo užtikrinimo sistemų indėliui į gamybos tvarumą visoje alyvpalmių aliejaus tiekimo grandinėje stiprinti ir Šalių tarpusavio prekybai tvaraus alyvpalmių aliejaus produktais didinti. Šios iniciatyvos gali apimti veiklą, kuria siekiama, kad atitinkamos tvarumo užtikrinimo sistemos padėtų veiklos vykdytojams laikytis su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, be kita ko, siekiant tobulinti ITAA sistemą, kad ji labiau padėtų veiklos vykdytojams laikytis atitinkamų Sąjungos su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, taip pat siekiant apžvelgti praktinės tvarkos galimybes, įskaitant reikalavimus, taikomus galimam būsimam pripažinimui pagal atitinkamus Sąjungos su prekyba susijusius tvarumo reglamentavimo reikalavimus.

7. Šalys bendromis pastangomis stiprina bendradarbiavimą šio straipsnio reglamentuojamais klausimais dvišaliu ir regioniniu lygmenimis bei tarptautiniuose forumuose, kai tinkama, be kita ko, keisdamosi informacija, gerosios praktikos pavyzdžiais ir vykdydamos informavimo iniciatyvas. Toks bendradarbiavimas gali apimti dalyvavimą kuriant alyvpalmių aliejaus sektoriui svarbias tarptautines tvarumo užtikrinimo sistemas ar gaires.

4 STRAIPSNIS

Pagalba veiklos vykdytojams laikytis su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų

1. Šalys pripažįsta iniciatyvų, skirtų prekybai tvaraus alyvpalmių aliejaus produktais palengvinti, svarbą. Šalys stengiasi, kad ekonominės veiklos vykdytojams būtų lengviau laikytis jų atitinkamų su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, siekdamos remti tarpusavio prekybą tvaraus alyvpalmių aliejaus produktais.
2. Šalys pripažįsta, kad veiksmai, kurių imamasi įsipareigojimams pagal šį Protokolą ir 15 skyrių (Prekyba ir tvarus augimas bei darnus vystymasis) įgyvendinti, gali padėti užtikrinti atitiktį atitinkamiems jų su prekyba susijusiems tvarumo reglamentavimo reikalavimams.
3. Įgyvendindama su prekyba susijusius tvarumo reglamentavimo reikalavimus, kiekviena Šalis pagal 15.16 straipsnį atsižvelgia į turimą mokslinę ir techninę informaciją ir, laikydamosi savo įstatymų ir kitų teisės aktų, deramai įvertina informaciją, kuria Šalys keitėsi pagal šį Susitarimą, taip pat veiksmus, kurių imtasi įgyvendinant įsipareigojimus pagal 15 skyrių (Prekyba ir tvarus augimas bei darnus vystymasis), svarbius jos su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų įgyvendinimui.

4. Šalys bendromis pastangomis stiprina bendradarbiavimą įgyvendinant šį straipsnį, be kita ko, keisdamosi informacija ir duomenimis, dalydamosi gerosios praktikos pavyzdžiais ir vykdydamos informavimo iniciatyvas. Visų pirma Šalys parengia strategijas, siekia sutelkti išteklius ir, kai tinkama, gali plėtoti bendradarbiavimo iniciatyvas, kad padėtų atitinkamiems kitos Šalies ekonominės veiklos vykdytojams, įskaitant smulkiuosius ūkininkus ir MVĮ, laikytis kiekvienos Šalies su prekyba susijusių tvarumo reglamentavimo reikalavimų, svarbių alyvpalmių aliejui. Laikantis Šalių įstatymų ir kitų teisės aktų, toks bendradarbiavimas gali apimti veiklą, kuria siekiama stiprinti ITTA sistemą, be kita ko, atsižvelgiant į atitinkamus pagal Sąjungos priemonės nustatytus kriterijus ir reikalavimus.

5 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Vadovaudamasi 19 skyriumi (Gera reglamentavimo praktika) ir 20 skyriumi (Skaidrumas), kiekviena Šalis viešai skelbia visus savo atitinkamus alyvpalmių aliejaus sektoriui svarbius įstatymus ir kitus teisės aktus, gaires ir informaciją, taip pat skatina suinteresuotųjų subjektų, įskaitant smulkiuosius ūkininkus ir MVĮ, informuotumą apie šiuos dokumentus ir informaciją, visų pirma apie atsekamumo ir išsamaus patikrinimo reikalavimus.
2. Kiekviena Šalis deramai apsversto suinteresuotųjų asmenų pateiktą informaciją šio Protokolo įgyvendinimo klausimais ir gali plačiau įtraukti suinteresuotuosius subjektus į atitinkamą veiklą.

6 STRAIPSNIS

Šalių bendradarbiavimas alyvpalmių aliejaus sektoriuje

1. Šalys, kai tinkama, įgyvendina bendradarbiavimo iniciatyvas abipusio intereso srityse, svarbias prekybai tvariu alyvpalmių aliejumi palengvinti, laikydamosi 17.1, 17.4 ir 17.6 straipsniuose nustatytų formų ir procedūrų, be kita ko, užtikrindamos nuolatinį visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant smulkiuosius ūkininkus ir MVĮ, dalyvavimą ir nustatydamos gebėjimų stiprinimo poreikius. Toks bendradarbiavimas ir parama gali apimti, be kita ko:
 - a) aspektus, susijusius su alyvpalmių aliejaus gamybos teisėtumu;
 - b) aspektus, susijusius su alyvpalmių aliejaus tiekimo grandinių atsekamumu, įskaitant duomenų rinkimą, prieigą prie informacinių sistemų, duomenų valdymą ir miškų naikinimo stebėseną pagal palydovinius vaizdus;
 - c) aspektus, susijusius su geresniu alyvpalmių aliejaus sektoriui svarbių Šalių priemonių ir jų poveikio prekybai bei investicijoms supratimu;
 - d) priemones, kuriomis atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams būtų padedama laikytis alyvpalmių aliejaus sektoriuje taikomų išsamaus patikrinimo reikalavimų, įskaitant rizikos nustatymą ir rizikos mažinimo priemonių įgyvendinimą;

- e) veiksmus, kuriais skatinamas tvaraus alyvpalmių aliejaus sektorius Indonezijoje, be kita ko, plačiau taikant agroekologinius sprendimus, nustatant paskatas tvariai gamybai, remiant investicijas į tvarų alyvpalmių aliejų ir skatinant vietos perdirbimą, ir
 - f) bet kokią kitą bendradarbiavimo veiklą, įskaitant, kai tinkama, bendrą atitinkamos informacijos ir duomenų nustatymą, techninio dialogo ir skaidrių mainų skatinimą, taip pat klaidinančios praktikos ar kampanijų problemos sprendimą.
2. Šalys gali bendradarbiauti, kad užtikrintų alyvpalmių aliejaus sektoriui taikomų savo įstatymų ir kitų teisės aktų vykdymą ir užkirstų kelią jų apėjimui, siekdamos lengvinti Šalių tarpusavio prekybą tvariu alyvpalmių aliejumi.

7 STRAIPSNIS

Institucinės nuostatos

1. Šalys reguliariai aptaria ir peržiūri šio Protokolo įgyvendinimą, įskaitant pagal jį vykdomas konkrečias iniciatyvas, per reguliarius Prekybos ir tvaraus augimo komiteto, posėdžiaujančio specialia sudėtimi, skirta 15 skyriaus (Prekyba ir tvarus augimas bei darnus vystymasis) ir Protokolo dėl Susitarimo potencialo remti prekybą tvariu alyvpalmių aliejumi didinimo klausimams, posėdžius arba bet kurios Šalies prašymu sušaukdamos specialų atitinkamo lygmens posėdį.

2. Šalys skatina atitinkamų Sąjungos ir Indonezijos suinteresuotųjų subjektų, įskaitant 24.7 ir 24.2 straipsnio 3 dalyje nurodytų vidaus patariamųjų grupių ir pilietinės visuomenės forumo dalyvius, taip pat kitus alyvpalmių aliejaus sektoriuje veikiančius suinteresuotuosius subjektus, dalyvavimą įgyvendinant šį Protokolą.

3. Šalys naudojasi pagal 21 skyrių (Dvišalių dialogų mechanizmas) užmegztu dialogu, siekdamas ankstyvame etape keistis informacija apie priemonių, susijusių su šiame Protokole reglamentuojamais klausimais, rengimą bei taikymą, juos aptarti ir dėl jų bendradarbiauti.